

[Martin.]

ringsforhold en meget moderat rente; udtrykket moderat støder måske forslagsstillerne, for efter deres glossarium er det jo et ukvemsord; men hvis de hellere vil, kan jeg også kalde det en radikal rente, hvis man forstår, hvad jeg mener. Jeg mener, at denne rente betyder et radikalt brud med den renteutvikling, vi har været inde i. Dette at fastsætte en rente på 4,1 pct. er udtryk for en fin tankegang, som ikke er besmittet af realiteterne på pengemarkedet eller andre steder, hvor egennyttens ånd huserer. Man vil selvfølgelig sige: dette er en realrente; hvis man sætter pengene i sparekassen eller i banken og får 5 pct. af dem om året, dækker det stort set kun det, som pengene svinder i værdi, men hvis man køber disse obligationer, får man 4,1 pct. i effektiv rente. Hvis renten skulle være helt reel, måtte der finde en prisregulering sted for hovedsummen en gang imellem, om ikke ved hver pristalsberegning, og så måtte renterne beregnes af denne.

I disse tider, da vi vader i effektive renter på 7 pct. og derover, spirer der her en rente frem på 4,1 pct. Man kan ikke lade være med at tænke på det symbol, som i den romantiske poesi og filosofi kaldtes erindringens lille blå blomst. Vi har alle sammen eller de fleste af os, de, der er gamle nok til det, en erindring om, at 4 pct. var ikke alene en ideel rente, men det var nærmest en normal rente, næsten en rente, der var indstiftet af naturen. Nu kan man derimod ikke sige andet, end at en rente på det niveau er for skøn til at være sand.

Dertil kommer så det praktiske spørgsmål, om man overhovedet kan bruge detailpristallet til grundlag for en sådan langtidsaffære. Jeg røber ikke nogen partihemmelse, når jeg siger, at venstre ikke nærer overdreven kærlighed til pristallet; det må være sivet ud. Vi har længe haft dette pristal, det er af og til blevet

lavet om, og det vil i løbet af de kommende 25 år sikkert blive lavet om adskillige gange, eftersom forbrugsvanerne ændrer sig. Men disse tilpasninger af pristallet vil de her nævnte obligationer gøre mere besværlige, for hvis der er nogen, der køber disse obligationer, og det pristal, som de er baseret på, bliver lavet om, vil man sige, at det er fup. Det er vel også blandt arbejderne en meget udbredt opfattelse, at pristallet egentlig er noget mærkeligt noget. For hvem passer det egentlig? Det er skabt for en familie, som vi kalder pristalsfamilien. Er der nogen sinde nogen, der har set den? Den er meget let at kende, hvis man skulle møde den — den består nemlig af 2,06 voksne og 1,32 børn. Det er altså en abstraktion, og det pristal, der er beregnet for en sådan familie, passer ikke på nogen som helst virkelig familie. Nej, siger naturligvis statistikerne, det er ikke nogen virkelig familie, men det er sådan en normalfamilie. Ja, på den anden side har jeg også hørt nogen sige, at det eneste normale ved denne familie er, at den snyder i skat eller i hvert fald bliver beskyldt for det.

Nu har jeg forstået det sådan, at det radikale venstre vil komme med en hel del forslag, måske et kompleks af forslag, som skal tage sigte på at stoppe pristalsspiralen. Det er derfor mærkeligt, at man, samtidig med at man siger, at pristalsspiralen skal stoppe på det område, hvor den nu snurrer rundt, flytter den over til et andet område og lader den snurre rundt dér. Det synes jeg hinker lidt.

Ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Holger Eriksen, var inde på, om forslaget kunne skade. Ja, det er jo aldrig let at sige, hvad der vil gavne, og hvad der vil skade. Jeg tror, at til en vis grad medfører selve det, at forslaget er fremsat, en vis skade. Det betegner nemlig et svinkeærinde fra den vej, som det er vor pligt og opgave at gå. Det er vor pligt og opgave at stoppe inflationen eller i hvert fald få den under kontrol. Lykkes det ikke